

OKRESNÁ PROKURATÚRA STARÁ ĽUBOVŇA
Obrancov mieru 18, 064 01 Stará Ľubovňa

Číslo: Pv 382/19/7710-63
EEČ: 2-59-295-2021

Stará Ľubovňa 04.03.2021

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

obvinený dňa 22.01.2019 a v období od 15.02.2019 do presne nezisteného dňa začiatku mesiaca október 2019, v rodinnom dome nachádzajúcom sa v XXXXX XXXXX, kde býval v spoločnej domácnosti so svojou matkou poškodenou XXXXX, opakovane, a to v intervaloch 2 až 3 krát do týždňa bezdôvodne verbálne na ňu nepríčetným hlasom útočil, kde je kričal, že je neschopná matka, má slabú vieru, nemodlí sa, nečíta Bibliu, následne na to pristúpil k nej tvárou v tvár, kde jej opätovne vykrikoval, že je neschopná matka, má slabú vieru, nemodlí sa, nečíta Bibliu, ako aj jej vykrikoval diabol odíď, čím týmto konaním, ktoré poškodená XXXXX pociťovala ako ťažké príkorie a strach, spôsobil somatické ťažkosti, ktoré sa u menovanej prejavili reaktívnou depresiou, prejavmi nechutenstvom, poruchou nálady, zníženou fyzickou aj psychickou výkonnosťou, pocitmi bezradnosti,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ Odboru kriminálnej polície, Okresné riaditeľstva PZ v Starej Ľubovni sp. zn. ORP-222/VYS-SL-2019 zo dňa 19.09.2019 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a uznesením vyšetrovateľa PZ Odboru kriminálnej polície, Okresné riaditeľstva PZ v Starej Ľubovni sp. zn. ORP-222/VYS-SL-2019 zo dňa 19.01.2020 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a to na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

V priebehu vyšetrovania boli vykonané vyšetrovacie úkony za účelom náležitého objasnenia trestnej veci.

Obvinený pri svojom výsluchu využil svoje právo podľa § 34 ods. 1 Trestného poriadku a odmietol vypovedať.

V rámci prípravného konania pred vznesením obvinenia a aj po vznesení obvinenia vypovedala svedkyňa - poškodená XXXXX, matka obvineného. Táto pri svojej výpovedi po vznesení obvinenia dňa 04.05.2020 popísala skutok v zhode s jeho opisom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia. Uviedla, že obvinený sa ku nej domov vrátil bývať koncom roka 2017, následne po čase odišiel do zahraničia a cestoval po svete. Uviedla, že po jeho návrate s ním spočiatku neboli problémy, v podstate len stále čítal nahlas „anglickú“ Bibliu. Poškodenej v tom čase nerobil nič. Na poškodenú začal útočiť až dňa 22.01.2019, kedy ho poškodená upozornila, aby nečítal nahlas Bibliu, na čo jej začal nadávať, kričal na ňu, že je diabol, že do nej vstúpil diabol, že je sviňa. Fyzicky na ňu nezaútočil, len sa postavil, „mal to v očiach“, mal navreté žily. Poškodená sa na neho bála pozrieť. Ďalej uviedla, že obvineného nahlásila na psychiatriu, dňa 22.01.2019 ho hospitalizovali v Prešove. Poškodená uviedla, že po návrate obvineného z psychiatrie bol na ňu obvinený nahneváný. Uviedla, že obvinený nebral lieky, a hoci mal absolvovať ambulatnú psychiatrickú liečbu v Starej Ľubovni, tejto sa vyhol. Po návrate z Prešova na ňu opakovane veľakrát útočil, k incidentom dochádzalo jeden až päť krát týždenne. Obvinený bol agresívny, navreli mu žily, bol „červený ako paprika“, no nikdy na poškodenú fyzicky nezaútočil. Na poškodenú útočil iba verbálne a to tak, že na ňu kričal, že je diablom posadnutá, že ho vyrušuje pri modlitbe. Hovoril jej, že nečíta Bibliu. Stávalo sa, že obvinený v noci nespál, „robil cirkus“, prišiel za ňou cez noc, niekedy aj trikrát, položil jej ruku na čelo a vyhánal z nej diabla. V noci ju budil tak tri-štyri krát mesačne. Poškodená tiež uviedla, že obvinený po nej ziapal, vzdychal, hovoril „sväté bludy“, že mu Boh povedal, aby ju dal do pekla. Poškodená uviedla, že zo správania obvineného je úplne mimo, a keď na ňu útočil, tak sa jej podlamovali kolená, triasli sa jej ruky a celé telo, až jej stírpla hlava. Cítila strach, nebola schopná sa pohnúť ani nič urobiť. Od strachu pre obvineným nespala. Poškodená pri výsluchu dňa 28.01.2020 využila svoje zákonné právo a odmietla vypovedať.

V priebehu prípravného konania boli vykonané výsluchy svedkov XXXXX a XXXXX.

Svedok XXXXX, brat obvineného, pri výsluchoch konaných dňa 05.05.2020 a 29.01.2021 využil svoje právo podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku a odoprel

vypovedať.

Svedkyňa XXXXX pri svojej výpovedi dňa 05.05.2020 uviedla, že poškodená jej jej dlhodobá kamarátka. Uviedla, že obvinený sa vrátil domov niekedy v roku 2018. K veci sa svedkyňa nevedela vyjadriť, nikdy nepočula, aby dochádzalo ku konfliktom medzi poškodenou a obvineným. Nikdy nebola svedkom žiadneho konfliktu. Svedkyňa pri výsluchu dňa 28.01.2021 v podstatnej časti zotrvala na svojej predchádzajúcej výpovedi. Navyše dodala, že poškodená jej uviedla, že obvinený má nejaké psychické problémy, a že jej vnucuje veci ohľadom viery. Na poškodenej nespozorovala zmeny v správaní.

V priebehu prípravného konania bola vo vzťahu k poškodenej XXXXX pribratá znalkyňa z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých XXXXX, ktorá vo vypracovanom znaleckom uviedla, že osobnosť poškodenej XXXXX je introvertná, extrovertné orientovaná, preferujúca spoločnosť a kontakt s ľuďmi. V situáciách záťaže skôr ústupčivá, nekonfrontačná. Výpoveď poškodenej je vierohodná, bez sklonov ku konfabulácii, vymýšľaniu, či skresľovaniu skutočnosti vo svoj prospech. Znalkyňa ďalej v uviedol, že konanie obvineného malo negatívny dopad na psychické a fyzické zdravie poškodenej XXXXX a spôsobovalo jej psychické utrpenie a somatické ťažkosti, ktoré stále pretrvávajú. Psychický terén poškodenej je v dôsledku správania obvineného značne oslabený. V popredí zvýšený vnútorný nepokoj, tenzia, emočná rozrušiteľnosť, nízka tolerancia voči záťaži, obávanosť, úzkosti, depresivita v ladení a emočná vypriahnutosť. Znalkyňa u poškodenej zistila poruchy trávenia, nechutenstvo, stratu hmotnosti, poruchy spánku a tiež úzkostnú a depresívnu symptomatológiu.

Vzhľadom na uvádzané skutočnosti a na zodpovedanie otázok ohľadom zmeny stavu osobnosti poškodenej XXXXX, jej psychického utrpenia a somatických ťažkosti, a či tieto sú spôsobené v príčinnej súvislosti s konaním obvineného bola do konania pribratá znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, XXXXX. Táto v znaleckom posudku uviedla, že XXXXX trpí odznievajúcou reaktívnou depresiou, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním jej syna obvineného XXXXX. Táto porucha sa prejavuje nechutenstvom, poruchou nálady, zníženou fyzickou aj psychickou výkonnosťou, pocitom bezradnosti. V určitých bližšie nestanovených obdobiach sa u poškodenej jednalo o nechutenstvo, poruchy nálady v zmysle depresie ale bez raných pesím, nespavosť, znížená fyzická aj psychická výkonnosť, pocit bezradnosti, obavy z návratu syna do domácnosti, strata radosti.

V priebehu prípravného konania bola na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu v Starej Ľubovni, sp. zn. 8Tp/13/2020 dňa 28.04.2020 do konania za účelom vyšetrovania duševného stavu obvineného pribratá znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria XXXXX, ktorá vypracovala znalecký posudok č. 22/2020, z ktorého záverov vyplýva, že obvinený XXXXX v čase znaleckého vyšetrovania, ako aj v inkriminovanom období trpel psychózou ťažkým duševným ochorením s bludmi, ktoré rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú jeho správanie a konanie, chýbaním náhľadu choroby a to v zmysle uvedeného diagnostického záveru a klinickej symptomatológie - Bludová porucha. V závere posudku sa ďalej uvádza, že obvinený v čase, kedy mal páchať trestný čin, nemohol rozpoznať nebezpečnosť a protiprávnosť svojho konania a nemohol svoje konanie

ovládať. Jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli znížené podstatne až vymiznuté. Obvinený nechápe zmysel trestného konania a nie je spôsobilý hodnovernej účasti na prípadnom súdnom pojednávaní. Pobyt obvineného na slobode je z hľadiska interakcie so svojim okolím potenciálne nebezpečný pre spoločnosť. V tejto súvislosti znalkyňa odporučila nariadiť obvinenému psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Znalkyňa XXXXX pri svojom výsluchu vykonanom dňa 28.01.2020 upresnila svoje závery a konštatovala, že obvinený XXXXX v čase spáchania trestného činu nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a nemohol ovládať svoje konania, pretože jeho poznávacie schopnosti boli podstatne znížené až na hranici ich vymiznutia a jeho vôľovo-určovacie schopnosti boli prakticky vymiznuté.

Do konania bola za účelom vypracovania znaleckého posudku na osobu obvineného XXXXX pribratá aj znalkyňa z odboru psychológia, odvetvia Klinická psychológia dospelých, XXXXX, ktorá dňa 20.10.2020 podala správu, v ktorej uviedla, že obvinený sa na dohodnutý termín vyšetrenia opakovane nedostavil ani neoznámil dôvod neúčasti. Obvinený mal byť predvedený za účelom znaleckého dokazovania útvárom PZ, avšak podľa dostupných informácií nevedno kde sa obvinený nachádza. Vzhľadom na uvedené aj s poukazom na závery znaleckého skúmania znalkyne z odvetvia psychiatrie XXXXX bolo vyšetrotateľom PZ upustené od znaleckého skúmania.

Do spisu boli za účelom objasnenia skutku a zistenia jeho páchatel'a tiež zabezpečená listinné dôkazy, a to najmä lekárske správy na poškodenú a obvineného, odpis registra trestov a výpis z evidencie priestupkov, ako aj charakteristika na obvineného z miesta jeho bydliska.

Zo správy XXXXX, všeobecného lekára poškodenej zo dňa 24.10.2019 vyplýva, že poškodená v období od januára 2019 do dňa vyhotovenia správy bola v ambulancii 4 krát. Poškodená lekárovi uviedla, že schudla 11 kg za polroka, je psychicky vyčerpaná, ťažkosti pripisovala správaniu syna, ktorý údajne odmieta liečbu a robí jej doma peklo. Obávala sa o svoju telesnú integritu. Poškodená bola odoslaná na viaceré vyšetrenie so záverom lekára, že strata hmotnosti u poškodenej nebola pripísaná organickej príčine, ale lekár predpokladá psychogénnu etiológiu podmienenú psychickým stresom, úzkosťou a vnútornou tenziou spôsobenou správaním syna poškodenej. Lekár zároveň nespozoroval známky vonkajšieho poranenia na poškodenej.

Zo správy Fakultnej nemocnice s poliklinikou J.A. Reimana Prešov vyplýva, že od dňa 22.01.2019 do dňa 15.02.2019 bol obvinený hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení. U obvineného bola diagnostikovaná Porucha s bludmi (F22.0).

Obvinený nebol v minulosti priestupkovo postihnutý ani súdne trestaný. Zo správy z miesta trvalého pobytu vyplýva, že voči obvinenému nebolo vedené priestupkové konanie, mesto XXXXX neeviduje voči osobe obvineného žiadne sťažnosti alebo oznámenia zo strany spoluobčanov.

Podľa § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti treba skonštatovať, že dokazovaním vykonaným v rámci vyšetrovania bolo zistené, že skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie sa stal, tento skutok vykazuje znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (s výnimkou subjektu), a ako aj to, že tento skutok spáchal obvinený XXXXX. V tejto súvislosti treba poukázať predovšetkým na vykonané výsluchy poškodenej a znalecké skúmania znalkyňou XXXXX vo vzťahu k poškodenej a znalecké skúmanie znalkyňou XXXXX k osobe poškodenej, ale tiež k osobe obvineného, ako aj zabezpečené listinné dôkazy. Z uvedených dôkazov bez dôvodných pochybností vyplýva, že obvinený sa v čase a mieste uvedenom v skutku dopúšťal voči svojej matke konania, ktorým jej spôsobil psychické utrpenie neustálym sledovaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným správaním ohrozujúcim jej psychické zdravie.

Zároveň však z vyšetrenia duševného stavu obvineného znalkyňou z odvetvia psychiatria XXXXX vyplýva, že obvinený nebol v čase spáchania skutku pre duševnú poruchu, duševnú chorobou — psychózu, bludovú poruchu, schopný rozpoznať protiprávnosť svojho konania, ani nebol schopný ovládať svoje konania.

Z uvedených dôvodov je nutné skonštatovať, že obvinený nebol v čase spáchania skutku trestne zodpovedný, nakoľko bol nepríčetný. Vzhľadom na túto skutočnosť nemohol byť trestne zodpovedným subjektom zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ale dopustil sa činu inak trestného, vykazujúceho znaky uvedeného zločinu, pre ktorý však voči nemu, vzhľadom na nedostatok jeho trestnej zodpovednosti, nemôže byť táto trestná zodpovednosť vyvedená a trestné stíhanie vedené voči jeho osobe, musí byť podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zastavené.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Filip Trembáč
prokurátor